

SDG 12 – POKROKY V NAPLŇOVÁNÍ

Odpovědná výroba a spotřeba

Dosažení cíle 12 vyžaduje silný národní rámec pro udržitelnou spotřebu a výrobu, který je začleněný do národních a sektorových plánů, udržitelných obchodních postupů. Týká se také chování spotřebitelů spolu s dodržováním mezinárodních norem pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a odpady.

Hospodářský růst a rozvoj vyžadují výrobu zboží a služeb, které zlepšují kvalitu života. Udržitelný růst a rozvoj vyžadují minimalizaci použitých přírodních zdrojů a toxických materiálů a zamezování vzniku odpadu a znečišťujících látek v průběhu celého výrobního a spotřebního procesu.

Státy se zapojují do úmluv řešících ekologické a jiné problémy.

Země pokračovaly v řešení problémů souvisejících se znečišťováním ovzduší, půdy a vody a s vystavením toxickým chemickým látkám pod záštitou mnohostranných dohod o životním prostředí. Téměř všechny státy, které jsou členy Organizace spojených národů, jsou signatáři alespoň jedné z těchto dohod. Podle závazků z nich vyplývajících jsou země povinny pravidelně publikovat údaje a informace týkající se nebezpečných odpadů, perzistentních organických znečišťujících látek a látek poškozujících ozonovou vrstvu. Ne všechny země toto poctivě plní, ale například o Montrealském protokolu o látkách poškozujících ozonovou vrstvu informovaly všechny státy, které tento protokol podepsaly.

Basilejská úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, Rotterdamská úmluva o postupu předchozího souhlasu v mezinárodním obchodu s některými nebezpečnými chemickými látkami a přípravky na ochranu rostlin a Stockholmská úmluva o perzistentních organických polutantech zavedly mezinárodní právní rámec pro dosažení ekologicky nezávadného nakládání s nebezpečnými odpady, chemickými látkami a perzistentními organickými znečišťujícími látkami. Kromě šesti výjimek jsou všechny členské státy OSN smluvními stranami alespoň jedné z těchto úmluv. Počet signatářů těchto úmluv se v letech 2005 až 2015 výrazně zvýšil, zejména

v Africe a Oceánii. V současné podepsalo Basilejskou úmluvu 183 států, Stockholmskou úmluvu 180 států a Rotterdamskou úmluvu 155 států.

Existuje snaha o snižování spotřeby materiálů.

Dvě míry, materiálová stopa a domácí spotřeba materiálu, poskytují evidenci o celosvětové těžbě materiálu a jeho využití, stejně jako o tocích nebo spotřebě materiálů v jednotlivých zemích. Materiálová stopa odráží množství primárních materiálů potřebných k uspokojení potřeb země. Je to ukazatel materiální životní úrovně nebo úrovně kapitalizace ekonomiky. Domácí spotřeba materiálu měří množství přírodních zdrojů používaných v ekonomických procesech.

Domácí spotřeba materiálu ve vyspělých regionech se mírně snížila z 17,5 tun na obyvatele v roce 2000 na 15,3 tun na obyvatele v roce 2010. Rozvojové regiony v roce 2010 dosáhly 8,9 tuny na jednoho obyvatele. V rozvojových zemích se domácí spotřeba materiálu v tom období obecně spíše zvýšila, ale například v Africe se držela stále na podobné úrovni (kolem 4 tun na obyvatele) a v Oceánii se dokonce značně snížila z přibližně 10,7 na 7,7 tun na obyvatele. Růst domácí spotřeby materiálu na obyvatele v Asii během tohoto období je především důsledkem rychlé industrializace.

Zdroj: Sustainable Development Knowledge Platform, 2017

A jak jsme na tom v Česku?

Podle dat ministerstva životního prostředí se v roce 2016 v Česku snížila celková produkce odpadů o 3 miliony tun (na 34,2 milionů tun) oproti předcházejícímu roku.

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí, 2017

